

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

... cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az aitalatok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr.,
negyedévre 1 frt. 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr.

Előfizethető a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.

Felölős szerkesztő:

Németh Ödön.

Megjelenik hetenkint 2-szer: szerdán este és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, kigyó-utca 9. szám.
Hirdetések helyenként 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr.

Lelkiismeret és kötelesség.

Az emberiség társadalmi berendezése a munka megosztás elvén alapul. Évezredek óta az emberek megosztják egymással a közös teendőket. Az elvállalt kötelezettségek lelkiismeretes teljesítése nélkülözhetetlen feltétel a társadalom a törvényekkel egy részt korlátok közé szorította az embereket, más részt a törvényekben megjelölte ama kötelességeket, melyek a törvények végrehajtásánál, ellenőrzésénél az egyes közhivatalnokokra hárulnak. A közhivatalnokok fizetett közegei a társadalomnak, egyedüli és kizárólagos kötelmei a polgárok érdekei fölött való őrködés. Minden közhivatalnoknak ez a kötelessége. A társadalomban élő emberek érdekeit tartoznak minden alkalommal szolgálni lehetővé éve működésükkel, hogy addig a polgárság külön-külön foglalkozásaikkal szintén, az egész társadalom érdekeinek munkálkodjék. Ezek az irányelvek jutnak kifejezésre a községek, városok és az államok összes intézményeiben.

Ha a magán emberek élete nem is látszik valójában ezt szolgálni, de tényleg mégis a közérdek szolgálatában áll addig, míg a törvényekkel összeütközésbe nem jön. A törvények maguk kényszerítik ugyanis az egyeseket, hogy életük oly irányban terelődjen, hogy az az egész társadalomnak hasznára váljék. Eltekintve attól, hogy polgári és büntető törvények, midőn az egyes embert védelmezik, a társadalom haladását is biztosítják, maga a honpolgári kötelességek teljesítése kizárólag az egész társadalom érdekében való tevékenységre is kényszerítenek s így a katonaszkodás és adózás kötelezettségei mind megannyi áldozat, melyet minden ember tehetségéhez mérten az egész emberiség javára meghozni tartozik.

Az együttesen élő emberek közül azokat a kik e kötelességeiknek eleget nem tesznek, nemcsak a törvény által előírt büntetés ér, de egyuttal az egész társadalom is állást foglal ellenében, mint a ki a közérdekre akár hanyagság akár rosszindulatú önzés révén veszélyes.

Ha bűnhődés éri a magánembert, a ki kötelességeit lelkiismeretesen elmulasztotta teljesíteni, avagy saját érdekeit a mások érdekeinek megtámadásával igyekezett érvényesíteni: mennyivel súlyosabb

beszámítás alá esik annak a közhivatalnoknak tettei, a ki mulasztásaival, vagy éppen rosszindulatú önzésével, nem csak nem védelmezi a polgárok érdekeit, de éppen azzal a hatalommal, a melyet azért adtak a kezébe, hogy a közérdeket megvédelmezzék, megtámadja a polgárok érdekeit.

A közhivatalnokokat a polgárság tartja fenn a saját keze munkájának jövedelméből. Fizetést ad nekik, nyugdíjat öreg korukban, hatalmat ad a kezökbe, tisztelettel veszi körül személyüket és mindezekért csak védelmet kér a a törvények végrehajtását.

A közhivatalnok tehát kizárólagos munkája mindég a közérdeket kell hogy elősegítse.

Természetes dolog, hogy ember és ember között nagy lévén a különbség a közhivatalnokokat sem egy érzés irányítja tetteikben. Egyik éjjel-nappal a közérdek előmozdításán töri a fejét, a másik annyit munkálkodik csak, a mennyit kötelessége előír, a harmadik elhanyagolja kötelességeinek teljesítését, a negyedik pedig hivatalos állását éppen a közérdek ellen saját érdekeinek előmozdítására használja fel.

Tiszteletet és közbizalmat természetesen csak az első nyerhet, a második elnézésre számíthat, a harmadik lelkiismeretlensége miatt elmozdítandó állásától, a negyedik pedig a törvény értelmében még súlyosan büntetendő is.

Ha már most ez egyedüli helyes alapon bíráljuk a mi városi állapotaikat; ha ez egyedül igaz mérlegre helyezzük a mi városi tisztviselőink működését, alig egy-két ember jut az első és második sorozatba, a legtöbb a harmadik, még inkább a negyedik sorozatba kerül.

Nincs kétség abban, hogy a ki hanyag és lelkiismeretlen volt elmozdítandó, a ki pedig hatalmával visszaélt; a ki hivatalos állásában törvénytörő volt az szigorúan megbüntetendő. Ez az egész polgárságnak is véleménye, ez a követelése az egész lakosságnak.

Csodálatos, hogy ezzel az általános közfelfogással szemben akadnak emberek, a kik a bűnösöknek pártjára állanak s a kik most is arra törekednek, hogy a bűnösök eltussoltassanak. Ezekkel az emberekkel és törekvésekkel szemben a sajtónak megfeszített figyelemmel s lelkiismeretes-séggel kötelessége állani szilárdan őrhelyén,

nem várakozni a végkifejződésre, hanem minden mulasztásra azonnal figyelmeztetni a város polgárságát, hogy lépjen akcióba, s ne engedje, hogy ez a félszázados bűnös rendszer tovább is ebben a mederben folyjon. Szükséges a bajok gyökeres orvoslása nemcsak a közérdek szempontjából, hanem annak a kevés becületes városi hivatalnoknak tisztessége érdekében is, a kik ma bűnösökkel egy kalap alá szorítva rágalmaztatnak.

A vizálatnak ki kell terjednie minden gyanúsítottokra a legkisebb részletekig, mert a mig ezt megtörténni nem látjuk, mi lelkiismeretlenségnek tartjuk hallgatni.

Tudjuk, hogy a polgármester és mások is nagyon szeretnék, ha várakozó álláspontokra helyezkednénk addig, mig a vizálatat befejezve nincs. Hát olyan ostobáknak tartanak bennünket, hogy nem látjuk, mi ennek a kérésnek a rejtett czélzata! Az, hogy befejeződvén a vizálatat tussalással, mi is hallgatásra legyünk kényszerítve. Igen ám, de ismerjük mi is a sajtótörvénynek azt az intézkedését, a melynek értelmében a törvényes határozattal vagy ítélettel elintéztett ügyeket nyilvánosan bolygatni nem szabad, mert az ilyen ügyekben a bizonyítási eljárásnak helyet nem adnak. Ha tehát eltusolnák a dolgot, markukba nevetnének s mi pedig beszokhatnánk és szégyenkezhetnénk, hogy bennünket becsapva, az egész város polgárságát sikerült félrevezetniük.

Ez a legújabb ravasz fogás, a melylyel bennünket behálózni törekcszenek.

Nem úgy uraim! Tessék erélyesen takarítani a városi házán, tessék egyszer már tettel megmutatni, hogy igen is rendet akarnak és akkor segítünk önöknek ebben a munkában, de az eltusolásban résztvenni tiltja lelkiismeretünk és kötelességünk!

A mig ez a mai róka fondorkodás, ravasz farkkunkorítás irányítója a vizálatnak, addig igen is kötelességünk figyelmeztetni a város polgárságát, hogy résen legyen, vigyázzon nehogy nyakára üljenek megint a bűnösök, a kik aztán boszujokat is szabadon kielégíthetnek.

Mi egészen másképp fogjuk fel kötelességeinket. Minket kötelességünk iránti lelkesedésünk arra kényszerít, hogy mindent megtegyünk a város érdekében, a mit megtehetünk. És ezt meg is fogjuk tenni!

DOMINO SEC

pezsgő. Versenyez nemcsak az összes hazai, de valamennyi külföldi pezsgő gyármányval is.

Gyár: VELENCZE (Fejérm.) * Központi iroda: BUDAPEST, Üllői-ut 60.
Székesfejérvárt kapható csakis a legelőkelőbb fűszerkereskedésekben.

Mai lapunk 8 oldal.

Vizsgálat a városházán.

A vizsgálatot nagy csendben és titokban vezetik a városházán. Hétszerez lakat őriz minden lépést, mint általában ismeretes a „vizsgálat érdekében.“

Mi pedig éppen a vizsgálat érdekében nem helyeseljük a nagy titkolódzást. A közönségnek joga van követelni, hogy értesítve legyen arról, mi történik a városházán. Elvégre ez nem magán, hanem közügy és éppen azért minden beigazolt dolgot kötelességünk azonnal nyilvánosságra hozni. Ez mindenütt így van, mert egy-egy ilyen beigazolt eset számos hasonló esetet derít fel. A nagyközönségnek ez ad utmutatást, hogy megtudja minő sérelmek esnek súlyosabb büntetés alá. De nyilvánosságra kell hozni azért is, hogy lássuk mit tesznek a vizsgálat érdekében, ha egyáltalán tesznek valamit. Minden beigazolt vétket a felfüggesztetteknek egy-egy védelem ama vádát ellen, a melyek lépten-nyomon hangzanak s a melyek ujabbán azt hozzák forgalomba, hogy a vizsgáló biztos semmit sem talál! Igaz ez? — Kérünk választ reá.

Eltekintve attól, hogy a polgármester előttünk és mások előtt is elismerte, hogy a főkapitány ellen minő kompromittáló dolgoknak jött nyomára, a közgyűlésen is azt mondta, hogy ha előbb kapott volna adatot, 24 óra alatt talált volna elég támpontot a vizsgálat elrendelésére. Hát lehetséges, hogy a miket a polgármester előtt beismertek, azt a vizsgáló biztos előtt letagadják? Ez esetben meg kell az illetők ellen a hamis tanulás miatt azonnal tenni a följelentést.

De ha ez igaz, abban az esetben be van igazolva az is, hogy *Keresztes* tanácsos csakugyan nem alkalmas a vizsgálat vezetésére. Miért nem menti hát fel a polgármester *Keresztes* ettől a tisztétől, hiszen ő maga is kérelmezte. A polgármester azzal indokolja ezt, hogy nem akar precedenst alkotni. Hogyan, hát olyan veszedelmes dolognak tartja a közkíválatomnak eleget tenni, hogy nem akar erre

precedenst alkotni? Ha tévedett, nem akarja ezt a tévedését jóvá tenni, még akkor sem, ha makacssága a közérdek rovására esik? Nem akar precedenst alkotni? Talán ez okból nem függeszti fel állásaitól az összes büntetőket? Talán azért nem folyik erélylyel a vizsgálat sem, nehogy a büntetők büntetésével veszedelmes precedenst alkosszon? És mikor ilyen indokolásokat hallunk, vágódjunk térdre a polgármesteri bölcsesség előtt és zengjük mindenkinek a fülébe, hogy ime, itt vagyon minden igazságoknak kutforrása?!

Es különös, nem csak mi vélekedünk így! A „Székesfehérvári Hírlap“ is ezenképpen ír: „Tény az, hogy mi a polgármester működésével soha nem voltunk, ma sem vagyunk megelégedve, mert gyöngének, erélytelennek találjuk és különösen kárhóztattuk azt a rossz szokását, hogy a felmerülő bajoknál az orvoslás helyett mindig a hibás tisztviselők mellett a közgyűléseken védelmes szócséket tartott.“

Es így van! A polgármesteri protekció tartott meg hivatalában minden bűnöst és most is minden igyekezete abból áll, hogy e jeles alakokat továbbra is megtarthassa.

Ha ez a jelenlegi leleplezés más polgármester alatt történt volna egy naponta hivatalból küldenék meg a lapoknak az értesítéseket, azokról az intézkedésekről, melyeket a vizsgálat érdekében tettek. A közönséget meg kell nyugtatni, de nem ígéretekkel, hanem a tények ismertetésével. E helyett nálunk bujkálódzás, kérelem s ezer más rafineria vétetik foganatba a sajtó jogos és igazságos kritikájának elnémítására.

Mit félnek, mitől ijedeznek, ha ártatlanok. Tegyük tönkre a vádjainkat igazságos czafo-lattal, hadd veszítsük el a közönség bizalmát, ha visszaéltünk vele. Ez az egyenes út, a mig ezen nem járunk, mi sem változtatunk irányt. Legközelebb majd részletekkel is szolgálunk egyes dolgok kommentálására.

Most még a fővárosi sajtónak akarunk köszönetet mondani, hogy a város érdekeit olyan lelkiismeretesen szolgálja. Ma a következő la-

pok irtak közleményeket a székesfehérvári dolgokról, melyeket egész terjedelmükben közlünk.

Az „Alkotmány“ így ír:

A székesfehérvári botrányok.

Elképzeltetlen az a zavar és fejtelenség, mely az egész városban észlelhető. Az itteni lapok támadásai egy félszázados büntös rendszer viselt dolgait hozták felszínre és mig a lapokban nap nap után rettenetesebb leleplezések történnek, addig a polgármester tehetetlenül áll s bár folytonosan hangoztatja a szigorú erélyt, minden további lépésére a lapoknak kell őt sarkálnia.

A város rendes havi közgyűlése *rendkívül* viharos fetolyásu volt s Havranek József polgármester csak erőszakosságával tudta megakadályozni, hogy az ő felelősége növelhető iránt indítvány nem tétetett. De nem volt az egész közgyűlésen egyetlen ember sem, a ki a polgármester védelmére kelt volna.

Annál többen támadták meg őt s okolták azzal hogy az ő hanyagsága növelhetné csak ily elképzeltetlen nagyságúvá a városházi korrupciót, a melyhez hasonlót alig ösmer az ország.

Fister János bizottsági tag felemlítette a közgyűlés előtt, hogy midőn a közpénztár megkárosítása s egyik városi alkalmazott orgazdasága miatt panaszt tett a polgármester előtt, panaszával semmit sem ért el, sőt midőn a polgármesternél kérdést intézett az iránt, hogy mi lett panaszával a polgármester a következő szavakkal förmedt reá:

— *Ugy-e bár most ide jön, de mikor a fies-tésem fölemeléséről volt szó, akkor ellenem szavazott!*

Ujabbán a következő rendőrségi tisztviselők kerültek fegyelmi vizsgálat alá:

Hegy János t. aljegyző és rendőrségi nyilvántartó tetteiből egy rémregényt lehetne írni.

Eltekintve, hogy hivataloskodása alatt napról napra eltűntek kezei alatt kisebb nagyobb összegek az volt a rendes manipulációja hogy ha az adóságaiért zaklatták, az illető hittelezőt megbírságoolta s a bírság pénzt tartozásába elszámolta. Rendszeren zsarolta a nyilvános házak tulajdonosait s ebben a dolgokban ő és *Seidel* főkapitány közösen működtek. Legnagyobb büne azonban a közérkeszségnek aláasása, no de erről ne adjuk részleteket. Az utobbi időkben a város legveszedelmesebb kerü-

Tavaszi mámor.

Irtá: KISS MARISKA.

*Szép tavasz ifjú, szelíd leányi,
Fehér virágok, köszöntelek.
Kicsiny virágok, fehér virágok,
Oly jó itt lenni közöttetek!*

*As édes illat, mely ajkatokról
Mint háladal száll, emelkedik,
Mámorba ringat, dalt kelt az ajkon,
S száll, száll szívünkkel az egekig.*

*Csattog az ének . . . szől boldogságról,
Melynek szülője a szerelem.
Csattog az ének a szerelemről,
S ezernyi álom játszik velem!*

*Ezernyi édes vágy kél szívemben,
És boldog vagyok nagyon . . . nagyon.
Aztán meg ismét zokogni kezdek,
S magam sem tudom, hogy mi bajom!*

*Szerelmes szellő zokog át olykor,
Halkan susogva a lomb felett.
Lelkem is — édes, úgy száll tehozszd,
Megsugni néked szerelmemet!*

*A fehér szirmok fejemre hullnak,
As ág védőleg reám hajol.
Szerelmet lehel a virág kelyhe,
A kis madár is arról dalol!*

— *Kicsiny virágok, fehér virágok,
Oly jó itt lenni közöttetek . . .
Szép tavasz ifjú, szelíd leányi,
Fehér virágok, köszöntelek!*

Órangyal-baba.

— A „Fejermegyei Napló“ eredeti tárczája. —
Irtá: Valnicsek Béla.

Borkay Gyula azzal a szándékkal ült író-asztalához, hogy megírja *Ligetiné*nek, az ünnepelelt szép asszonynak történetét. Tiszta papirosa finom írómappán feküdt, melynek két sarkán izléses himzés volt. Szép aranyszövési és rózsaszínű, meg piros szálakból voltak a levelek rajta. Borkay Gyula a szép asszonytól kapta azt emlékebe s mikor *Ligetiné* sajtókezüleg elkészíté, a következő édes szavak kíséretében nyújtotta át a túlboldog fiatal embernek: Ezt magának csináltam, Borkay. Valahányszor novellát írsz, tegye a papiros lapja alá és gondolj rám. És viszont szolgálat fejében írj rólam egy elbeszélést. Lásna, én belefiztem gondolataimat a rózsaszínű meg piros szálakkal a himzésbe; maga most fejtse föl a szálakat és vegye ki belőlük a gondolataimat; — vajjon eltalálja-e őket, nem kuszálja-e össze-vissza?

Borkay Gyula mosolyogva vette át az ajándékot s azt mondta, hogy meg fogja próbálni. Aztán hozzá tette: Tudja, nagyságos asszonyom, az egyszer nem tintába mártom tollamat, hanem a kegyed himzésébe és én azt hiszem, hogy hűen fogom papírra vetni gondolatait.

Es azóta Borkay Gyula számtalanszor leült a virágos keretű író-mappa elé és számtalanszor iparkodott kivenni a szálakból a szép asszony gondolatait, de mindhiába. Azok a szálak néhol összezsavarodtak, máshol meg megszakadtak s Borkay Gyula mindanyiszor eredménytelenül kelt fel az íróasztala mellől.

Most is ott ült az íróasztalánál s bizony már harmadszor mártotta ténztába a tollát, de egyetlen szót sem írt le. Bolondos hangulatában a finom himzést szálak föl is tartotta, hogy talán a beléjük szőtt gondolatok átszivárognak majd a pennájában s ez sem használt. Sehogysem tudta elkezdeni, pedig mindég *Ligetyné* volt az eszében s elgondolta, milyen boldog lehet a szép asszony férje, *Ligety*, a ki különben neki jó barátja. Aztán arra is gondolt, hogy milyen tisztán szereti *Ligetynét*, aki szintén nagyon tartózkodóan kedves vele szemben és mentül tovább nézte a himzésnek finom tiszta szálait, annál élénkebben látta maga előtt annak a szép asszonynak finom makula nélkül való lelkét, ki azokat készítette s ki addig egyetlen kaczér tekintettel sem batorította fel őt semmire, még csak kézcsókra sem.

Ha Borkay Gyula olykor nem találta otthon *Ligetyt* s a szép asszony Arankájának bölcsője közelében ülve, visszafajtott lélekzetel hallgatta az alvó baba pihegését, a fiatal

kellemes benyomást tett a honvédszenekar precíz játéka.

— **Kinevezés.** A hivatalos lap közlése szerint a kereskedelmi miniszter *Körmendy* Jolán felsóuthi postamesternőt *Tabajdra* nevezte ki ugyanily minőségben.

— **Missió.** Mint duna-adoronyi levelezőnk írja, ott fekete vasárnapról kezdve két Jézus-társasági atya vezetése alatt a hívők nagy részvétele mellett missió tartatik.

— **Csapat szemle.** *Fornyak* Gyula tábornagyszernagy hétfőn márczius 5-én Székesfehérvárra jött s tegnap a honvédség felett szemlélt tartott. A honvédség korrekkt katonai mozdulatai és kittingő fegyelmzettsege felett elismerését fejezte ki. A szemle után ebéd következett, mely alatt a katonai zenekar játszott. A tábornagyszernagy még tegnap visszatért Budapestre.

— **Sorozás a megyében.** A szorozások még mindig folynak a megyében. Hétfőn márczius 5-én a sárbogárdi járásban indult meg *Huszár* Agost alispán felügyelete mellett a sorozás s a hét végeig eltart.

— **Csillagászati felmérések.** A katonai csillagászati szakosztály egy csapata őszel a megye több részében földméréseket eszközöl; nevezetesen Erdén, Ercsibe, Iváncsán, Adonyban, Ráczalmáson, Duna-Pentelén, Baracsán és Kis-Apostagon.

— **Tüz.** A vigyázatlanseg s a részvétlenség már számtalanszor volt nagyobb bajok oka. Ilyen részvétlenség, mely a tűzrendészeti szabályok ellen irányult, volt az oka, hogy Uj-Baracson, Felsóuth mellett fekvő községben egy ház a hozzátartozó melléképületekkel porrá égett. Hétfőn, 5-én éjjel 1 órakor kezdett kongani a harang Uj-Baracson, jelezve, hogy *Klein* József gazda háza s takarmánya ég. A faluban levő tüzőtők a gépért szaladtak, de hiába húzogatták azt, mert daczára, hogy egészen új volt, a feskendő nem szuperált. Hozzájárult még a vízhiány. A faluban kevés a kut és nincsenek vízfelfogók. Szerencsére azonban az alsóuthi tüzőtők is észrevették a tüzet és átvágtattak Felsóuthon keresztül Uj-Baracsra, míg a felsóuthi tüzőtők nem indultak a szomszédjuk segítségére, a mely tett nem érdemel mást, mint megrovást. A tűz folytán a kár 800 frt, mely azonban megtérül biztosítás útján.

— **A dunapentelei országos vásár.** A belügyminiszter, a dunapentelei országos vásárt tekintve, hogy az minden évben április 19-én tartatott meg, mely napra ez évben a Husvétii ünnep esik, azért *április 12-ére* tette.

— **Öngyilkosság.** *Ozv. Branizza* Károlyné ma reggel 1/2 6 órakor az életét el dobta magától. Néhány napja már, hogy hozzá tartozói láttak rajta némi buskomorságot, de arra, hogy öngyilkos legyen nem is gondoltak. Pedig megtörtént. Ma reggel a kamrába találták meg a gerendán lógva. A szerencsétlen asszony két fiatal gyermeket hagyott árván.

— **Munkás rokkant és nyugdíj-egylet.** A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj-egyletének 12-ik fiókja vasárnap április 4-én megalakult a városház nagytermében tartott alakuló gyűlésen. Tiszviselők lettek *Pálinkás* Imre elnök, *Gerbán* István alelnök, *Paicsai* Fülöp és *Balás* György jegyzők, *Lipárt* János pénztárnok, *Pincinger* János és *Károli* József ellenőrök. Az egyleti helyiség a budai-uton levő Glacz-féle vendéglőben van.

— **A csapatház ügye.** Az építészeti bizottság tegnap tartott ülésén tárgyalta a csapatház tervezeteinek ügyét. A tervezetet, melyet *Say* Ferencz építész készített s melyet már egy szűkebb polgári s katonai bizottság jónak talált, az építészeti bizottság véleményezi a közgyűlés általi elfogadását. A költségvetést eddig *Say* Ferencz nyújtott be. A pályázat az építésre ki leaz írva.

— **Kutyamarás.** Alig néhány nappal közöltünk egy vezett ebmarási esetet, most ismét számolnunk kell egyről. *Bognár* Pál

kert-utca 50. szám alatti lakosnak kutyája megmarta *Tolnai* Ferenczet. A lábszárán erős harapásokat ejtett s a ruháját megtépte. A megmárt legénynt, mivel a kutyán vesztség konstataáltott, felvitték a Pasteur-féle intézetbe beoltani, a kutyát pedig lebunkózták.

— **A városi pénztárnoki állás.** Ezideig még *Pribek* Mihály nyugdíjaztatása folytán üresedésben levő pénztárnoki állásra ketten pályáztak és pedig: *Gebhard* Bódog aljegyző és *Bóna* József pénztárnoki ellenőr.

— **A szerelmek tragédiája.** *Baumann* Ferencz, egy székesfehérvári özvegy asszony egyetlen fia, nagybátyjánál. *Weber* Lajos hivatalnoknál lakott a József-köruton az 50. sz. házban. Az ifju szorgalmas hallgatója volt a vasuti tiszt-képző tanfolyamnak, de csak addig, a mig szivéb n nem költözött a szerelem, a melyet *Weberék* albérloje, *Jászai* Olga iránt érzett. *Jászai* Olga régebben telefonos kisasszony volt később könyvelő egy budapesti kereskedőnél. Neki is megtetszet a melábus fiatalember. — A fiatalok folyton együtt voltak, az alkalom veszedelmes szenvedélylyé növelte a szerelmi vágyódást. Nem elégedtek meg a lopott csókokkal, és rejtett ölelésekkel, nyíltan becsületesen akarták egymást szeretni. Tervük azonban kivihetetlen volt, hisz még gyermekek voltak mind a ketten, különösen a fiatalember. Várniok kellett volna évekig és ehhez nem volt türelmük. Inkább a halált választották. Jászai sötét estén, február 17-én eltávoztak hazulról és mint most kiderült, beletemetkeztek a Dunába. És mivel félték, hogy a szeszélyes hullámok messze elsodorják őket egymástól, szorosan egymáshoz összekötözve ugrottak a vízbe. A reménytelen szerelem halottait a napokban fogták ki Erdnél a Dunából és a fővárosba vitték, miután ott fogják őket eltemetni.

— **Tüz a színházban.** Hétfőn április 5-én csak véletlen szerencse hogy nagyobb baj nem keletkezett egy szolgáló vigyázatlanseg folytán a színházban. Az első felvonás után az „Ördög pirulái” előadása alatt egy asztal meggyulladt a rajta égő gyertyától. A tüzet azonban észrevették s még ideje korán eloltották, a közönség pedig gyanítlanul nézte tovább az előadást. A színház kelleést, mert állítólag ő okozta vigyázatlansegá miatt a kis tüzet, a rendőrség megbüntette 50 frtra. Ezen ítélet ell en ő a tanácshoz fellebbezett.

— **Salvini Székesfehérváron.** A világ legnagyobb tragikus a olasz *Salvini* Gusztáv Székesfehérváron is tart előadást társulatával és pedig szombaton Hamletet, vasárnap Rómeó és Juliát és hétfőn pedig a *Makranczos* hölgyet játszó el.

— **Öngyilkos kertészlegény.** Hétfőn márczius 5-én *Alsóuthon Breinessel* Gyula 18 éves ref. vallásu kertészlegény agyonlötötte magát egy 6 mm. *flóbert* fegyverrel. A fegyvert meztelen mellének irányozta, a kicsiny golyó meg is sebezte a szivét, mely rögtöni halált hozott. Tettének okát nem is gyanítják, mert még levelet sem hagyott hátra, hanem csak felírta Székesfehérváron lakó sógorának és Budapesten lakó testvérének címzett, hogy értesítsék azokat tetteről. A boncolást nem találta szükségesnek a járásorvos.

— **Sertészvész a megyében.** Sárbogárdról írja levelezőnk, hogy ott a sertészvész fellépett. Az óvintézkedések megtétettek az előjáráság részéről.

— **Továbbított örült.** A székesfehérvári törvényszék a rendőrséghez átkisértette *Fekete* Pál nevű örültet, hogy azt a budapesti országos tébolydába helyeztesse el. A belügyminiszter azonban értesítette a rendőrséget, hogy az országos tébolydában nincs egyetlen hely sem, így tehát az örültet a rendőrség szülőhelyére kisértette Ercsibe, hol az előjáráság tartozik annak gondját viselni.

— **A kisedővő-egylet.** A székesfehérvári városi Szent Imre hercegről címzett róm. kath. kisedővő-egyesület április hó 4-ét tartotta évi közgyűlését a városház nagytermében. A közgyűlés lefolyása röviden a következő: A titkár, *Szirtók* József felolvasta az 1896. évről szóló titkári jelentését, mely után titkári állásáról lemondott, okul hozván fel nagy elfoglaltságát. A titkár lemondását a közgyűlés sajnálattal vette tudomásul s eddigi szives és buzgó fáradozásaiért jegyzőkönyvileg elismerését és köszönését nyilvánította; egyuttal az egyik betöltetlen pótválasztmányi tagságra megválasztotta. — Pénztáros jelentése szerint az egyesület vagyona készpénzben 5479 frt 18 kr. A számvizsgálók javaslatára a felmentvény az 1896. évről a pénztárnoknak köszönetnyilvánítás mellett megadott. Az 1897. évre 840 forint irányoztatott elő. Titkárnak egyhanglag *Bogárdy* Antal oszt. tanító választotta meg. — Elnök indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy óvodaépítés céljából újabb gyűjtést indít. Az elnöknek — *Festetics* Béné gróf indítványára — buzgó tevékenységéért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatván, a közgyűlés véget ért. A jegyzőkönyvet *Festetics* Béné gróf ur és *Klauz* György ur hitelesíték.

— **Gyilkossági kísérlet és öngyilkosság.** Tegnapelőtt már a délelőtti órákban a városház közudomásn volt, hogy *Auerbach* Salamon volt székesfehérvári mosó-intézeti tulajdonos agyonlötötte magát. *Auerbach* Salamon családjával nagyon feszült viszonyban élt s a mult évben meg ezert, a vagyanon, 1200 forinton megosztozott feleségével s Budapestre ment, hol mosodát nyitott. Az üzlet azonban nem jól ütött be s a pénz pedig elszorult s így ő kénytelen volt feleségére szorulni s visszajött Székesfehérvárra. Itt a feleségét mindig zaklatta pénzért s hogy vegye őt vissza, de a felesége nem vette őt vissza az üzlethez. A czivódások ilyen alapon valahányszor csak találkoztak mindig tovább folytak s már néhány ízben a rendőrség előtt is megfordultak. *Auerbach* különösen leányára haragudott, ki az ő akarata ellenére ment nőül *Weisz* Henrich nyomdászhoz. Tegnapelőtt reggel azon szándékkal a feleségéhez készült, hogy vissza veszi-e magához az őt vagy agyonlövni. Tervéhez egy kis bátorság is kellett volna, tehát korcsnába ment s hatalmasan bepálinkázott, daczára annak, hogy már az egész éjjelen keresztül bor mellett virrasztott. Így tökéletes mámoros állapotban tartott feleségének a Jókai-utczában levő mosodájára felé s észrevette, hogy a leánya jön feléje. Midőn a már egész közel volt a Jókai-utca 8. számú házhcz, a revolverét elő rántotta s leányára lött kétszer, szerencsére azonban az első golyó meg sem érintette, a másik is csak *Weisz* Henrichné ruháját szaggatta meg egy kicsit. Az első lövés után azonnal futni kezdett *Weisz*né, az apja pedig utána. *Auerbach* azt gondolva, hogy leánya az egyik ház földszintén levő egyik konyhájába szaladt, berontott tehát oda s az ott álló szakácsnéra leányának gondolva őt, rá lött egyszer s a másik lövést már saját fejébe röpitette, közvetlen a füle fölött. A lövés rögtöni halálát okozta. A szakácsnénak az arcját a közel hozzá elsütött revolver tüze megpörkölte, de a golyó nem találta el, mert szerencsére közvetlen az orra előtt furódott a falba. *Weisz* Henrichné pedig az emeletre menekült és így szerencsére életben maradt. Az öngyilkosság színhelyére *Polczar* Péter alkaptány azonnal megjelent s az esetről jegyzőkönyvet véve fel s intézkedett az öngyilkos elszállítása felől.

— **Értesítés.** Folyó 1897. évre a *tökekamat és járadékadó*, ugy az ezutáni esedékes általános *jövedelmi pótdadó* kivette és a királyi pénzügyigazgatóság által érvényesítve 'éven,

Ugyorják a felügyeletet és ugyancsak ők jelölik meg a kísérletezések irányát. A laboratórium kémiai és alchimiai műveiben gazdag könyvtárral is fel van szerelve.

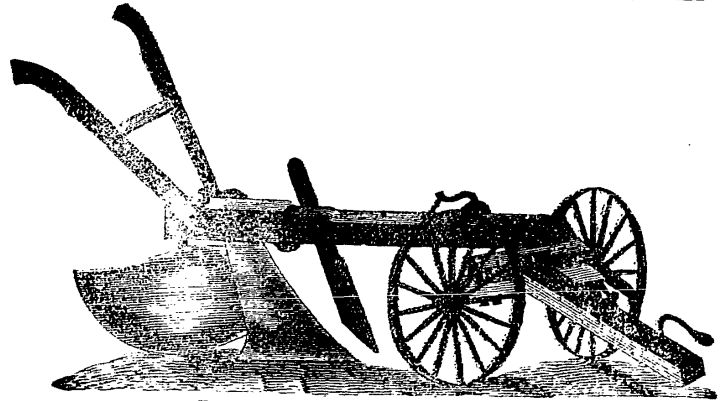
□ **A világítás statisztikája.** Angliában nemrég érdekes kísérletei tettek annak megállapítása végett, hogy melyik a használatban levő világítási módok közül a legolcsóbb. Ennek eredményei a következőkben foglalhatók össze: 48 normálgyertyavilágításhoz egy kerek argandégőben 2000 égő-óránál a gázvilágítás belekerül 79 márkába, ugyanaz az arány Wenham-lámpával 48 márkába, izzófény égőnél 25 márkába, nagy petroleum-lámpánál 50 márkába, villamos izzófény-égőnél, 168 márkába. E szerint a villamos világítás a legdrágább, de legegyszerűbb világítás. A technika, s főleg az elektrotechnika nagymérvű haladása mellett azonban a szakértők biztosra veszik, hogy a villamos világítás igen olcsóvá válik is hamar bekövetkezik.

Közgazdaság.

* **Szövetkezeti magtárak.** A magyar gazdaszövetség mozgalmát indított aziránt, hogy az ország különböző termelési és értékesítési központjain és alkalmas forgalmi helyeken raktár-szövetkezetek létesüljenek, s hogy ily módon magtárak legyenek felállíthatók, melyek a kistermelőt arra képesítik, hogy terméseit ne kelljen első pénzszükségükben eladni, hanem bevárhassák az áralakulás jobb fordulatát. Ezekben a raktárakban ugyanis lombárd kölcsönöket is fognak nyújtani a gazdának. A szövetség akciója már most nem sokára pozitív alakot ölt. Az első ilyen raktár-szövetkezetet és szövetkezeti tárházat — mint az Agrár Értesítő jelenti — Úrményben, Nyitra megyében készült a szövetség létesíteni. Valószínű, hogy ez a tárház már mintául fog szolgálni az ország más helyein gyors egymásutánban fölállítandó hasonló intézményeknek.

* **Elfeledett nagyságok.** Matlekovits Sándor, a földművelésügyi miniszterium egykori államtitkára, felhasználta az alkalmat, hogy a kereskedelmi csarnok legutóbbi közgyűlésén megemlékezzék a külföldről importált agrár irányzatról. Elismeri, hogy nagy hódításokat csinál, de éppen azért kell vele erőiesen szembeszállani. Megszoktuk azt, hogy Matlekovits ur igyekszik tullicizálni a legutóbbi merkantilistákat és az agráriusok ellen folytatott hájszában, lelkesült harcossza az uralkodó plutokráciának és ez által legjobban bizonyítja, milyen szükséges az agrár visszahatás, mikor ebben az országban lehetett olyan ember a földművelési miniszter államtitkára, a ki görbe szemmel nézi a magyar gazdák törekvéseit. Igaz, ugyan, hogy nem mindig volt ez így és Matlekovits pár év előtt, akkor, mikor nem volt szerencséje az uralkodó párthoz tartozni, fennhangon hirdette, mily lesújtó, de alapos vád a törvényhozás ellen, hogy „a mezőgazdaság összességében vagy részletesben alig talál említést törvényeinkben.” Ez a vád idejét még most sem multa egészen, sőt a mennyiben a kormány és törvényhozás azóta fokozott munkásságot fejt ki a nagy ingó tőke érdekében, még erősült. Mind a mellett Matlekovics csodás következetességgel támadja azt az irányt, mely az általa panasztolt egyoldalúságot akarja orvosolni. Szemére veti, hogy idegen ámport, mintha bizony az ő tanak, áttüzetett codexaik és törekvések nem is idegen minták szolgálai utánzása volna.

* **A hildesheimi parasztok.** Rubland Gusztáv, a német agrármozgalom első publicistájának egyike egy nagy munkát szándékozik irni nem kevesebb, mint tíz kötetben, a melyben kifejti e mozgalom tudományos és közgazdasági jogosultságát. E nagy vállalkozás tetemes költségekkel is jár és annak bizonyítására, mily erősen érzik ezirányu működés szükségét Németországnak még parasztjai is, nem hozhatunk fel erősebb tanúságot, mint azt, hogy e czéla Hildesheimban öt paraszt nem kevesebb mint haterzer márkát ajánlott fel. Vajon a mi önbizalomban és testi sulyban annyira gazdag alföldi népünk kiválóbb képviselőinek mikor fog eszébe jutni, hogy ilyen dologra csak gondoljanak is? És ha nem gondolnak, szabad-e joggal várniok, hogy a mezőgazdaság pusztulása a Lajthánál megálljon?

TÖGL IMRE

gazdasági gép-, épület- és műlakatos
SZ. FEHÉRVÁR, Budai-ut 29. sz.

Ajánlja a n. é. közönségnek a kor igényeinek megfelelő gyárilag berendezett

gazdasági gép-, épület- és műlakatos műhelyét,

hol is a lakatos építkezési par minden ágába vágó mű és vasmunkák a legpontosabban és szakszerűen készíttetnek el.

Elvállalok mindennemű gépjavitásokat, takaréktűzhely, füsteltávolító kémények, rácsozat, disz-vaskapu és sirkorlátok, villámhárítók és telefonok elkészítését.

Továbbá van szerencsém a n. é. gazdaközönség becses figyelmét felhívni dus raktáromra, melyben dus választékban vannak a legkitűnőbb gyártmányu gazdasági gépek, géprészek, szabadalmazott permetező és szénkénegező-gépek.

ARANY ÉREM.

A budapesti orsz. kiállítás.

— 1886. —

ARANY ÉREM.

Császári és királyi udvari szállító, a koronás aranyéremkereszt tulajdonosa
AZ „ARANY SISAKHOZ.”

ROSENTHAL H.

KATONAI EGYENRUHA, HADIFELSZERELÉSI GYÁRA

A m. kir. I., IV., V. honvéd-kerületek tisztí egyenruházatainak, a Ferencz József nevelőintézet, a fő- és székváros m. kir. államrendőrsége és a Bács-Bodrog vármegyei rendőrség szükségleteinek szerződéses szállítója.

FŐÜZLET:

V. Gizella-tér 1. sz.

BUDAPESTEN Gyár: VI., Bulyovszky-u. 39.

(Haza-fő palota.)

FIÓKÜZLETEK:

SZÉKESFEJÉRVÁR,

LEMBERG,

POZSONY,

Kossuth-utca 18.

Kopernikus-utca 9. szám.

Hid-utca 4.

Minden fegyvernembeli tényleges és tartalékos tiszték, hadapródok és egyévi önkéntesek, teljes felszereléseik, a m. kir. csendőrség, rendőrség, tűzoltók, stb. egyletek egyenruhái a legjutányosabb árak mellett készíttetnek.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

A Balatontavi Gözhajózási Részvénytársaság menetrendje.

Ervényes 1897. évi április hó 10-től május hó 1-ig.

Boglár-Révfülöp és vissza		ÁLLOMÁSOK		Középsőút idő		naponként	
635	695	B. Pest keleti p. u.	érk.	431	812	645	645
700	710	B. Pest déli vasút	érk.	431	812	645	645
1024	1146	Kanizsa	érk.	1153	1146	931	931
1230	100	Boglár gözhajó	érk.	1100			
		Révfülöp	érk.	1030			

Viteldjék Boglár-Révfülöpre v. vissza I. oszt. 75 kr., II. oszt. 40 kr.

Megjegyzések.

Az állomások nevei mellett balról álló időadatok felülről lefelé, a jobbról állók pedig alulról felfelé olvasandó. Az éjjeli idő este 6⁰⁰ órától reggel 5³⁰ percig a percek jelző számjegyek aláhúzásával van kitüntetve. Podgyászt és gyorsállományért minden megkezdett 10 kg után 6 kr, közönséges árúért 100 kg-ként 30 kr. fizetendő. Az árakban a kinostári illeték már benfoglalatik. Két tíz éven aluli gyermekért egy egész jegy váltandó; egy gyermek az I. osztályban egy egész II. osztályu jeggyel, a II. osztályban felnőtt kísérőjével együtt egy eg-sz I. osztályu jeggyel utazhatik. Kirándulók és nagyobb társaságok számára az igazgatóságnál (Budapest, V. Arany János-utca 7. sz.) való előleges bejelentés után külön hajók állnak rendelkezésre.

Egész uszályrakományra terjedő szállítmányok az összes állomásokról a Balaton bármely pontjára már most felvételnek szállítás oxéliból.

Az igazgatóság.

Pályázati hirdetmény.

Székesfehérvár szabad királyi város törvényhatóságánál nyugdíjaztatás folytán üresedésben jött 1400 frt törzsfizetés 400 forint lakbér illetmény s nyugdíjképeséggel összekötött pénztárnoki állásra ezen-nél pályázat hirdettetik.

Felhivatlak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint kellőleg felszerelt különösen pedig az 1883. év I. t. cz. kívánt minősítvényüket igazoló okmányaikkal ellátott kérvényüket f. évi ápril 25-ig bezárólag a város tanácsi iktató hivatalába adják be.

Elkésve beadott kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A szóban forgó állás f. évi április 29-én tartandó rendes közgyűlésen fog választás utján betölteni.

Székesfehérvár, 1897. Márczius 29.

Havranek József, polgármester.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi birtokok háromnegyed részéig 0-10 év kinti időre kérvényre. Birtokos teljes díjazás, pénzügyi nem mondhat fel. Csakély kinnál a kérs törleszték Leánygötyén leg- rövidbb idő alatt.

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. —
— Semmi előleges költség. —
Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csak: teleknyvi kivonat és kataszteri birtokir másolat. 40464

Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet.
Budapest, Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden megyéjében, hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által olcsónyászterüleg ajánlata van.

CSERÉP * * * * *

ZSINDELY * * * *

kitünő minőségű, minden mennyiségben kapható helyben,

RÓZSA FERENCZ ÉS FIA
építő mestereknél.

...i a Schapirograf?*)

A Schapirograf új, felülmúlhatatlan sokszorosító készülék levelek, okmányok, rajzok jegyzeteknek önálló, költségmentes fekete nyomású sokszorosítására. Ezt a készüléket még a laikus is könnyen kezelheti, mert fölötté egyszerű s jótállók a biztos eredményért. A papírra tintával írott írásról vagy rajzról sajtó vagy vegyi szerek alkalmazása nélkül rövid 15 perc alatt vagy 150 másolatot lehet készíteni. Egy ilyen négyzet vagy folio nagyságra alkalmas Schapirograf ára a teljes felszereléssel együtt 15 frt. Kívánatra hajlandó vagyok a Schapirografot négy napi próbahasználatra az én káromra bérmentesen megküldeni, visszaküldés esetén semminemű kárpótlást nem igényelek. Már több ezer különféle nagyságu ily készülék van használatban.

PHIL. PRIGYES vezérképviseelő, Wien I., Rudolfsplatz 13.
*) Prospektust ingyen küld.

Nem titkos összetételű, biztos hatású gyógyszer.

Vérszegénység, higgyarúség, sápkor

ellen továbbá kezdődő tüdővésznel szóval azon esetekben, hol a vérnek bőségesítése és vastartalmának fokozása a főcél: ez idő szerint a leg-czelszerűbb gyógyszer az:

ÁCS-féle (csukrozott) vas-mangan-peptonatlabdac

Előnyei abban állnak más készítményekkel szemben, hogy leg-könnyebben bevehető s nem romlókony mert csukorréteggel van bevonva. Ép ezért a fogakat sem támadhatja meg, mint a többi vaskészítmény. A gyomorban legkönnyebben oldódik és legkönnyebben assimilálódó vegyület; ép ezért az egyedüli vaskészítmény, mely nem okoz gyomor terhelést, sőt az étvágyat fokozza. — Hogy mennyire biztos hatású, arról tanuskodik a számtalanszor beérkezett köszönő levél és ugy az orvosi, mint a gyógyszerészeti szaklapok ösmertetései.

Kapható a legtöbb gyógyszerertában. Egy üveg (50 labdac) — 60 kr. Előállítási hely és szétküldési raktár egyedül:

P. ÁCS ALBERT gyógyszerertára,
Székesfehérvárott, (Gr. Zichy-ház.)

Innen 2 frtnak előzetes beküldése mellett 3 üveg (legkisebb postai szállítmány) bárhova franco szállítatik. Ez egész kura gyermekeknek, fél kura felnőtteknek. — 4 frt beküldése után 7 üveg franco. Teljes kura felnőtteknek.

Kéretik a t. olvasó a hirdetményt figyelemmel átolvasni, kívágni, eltenni s alkalomilag szenvedő embertársainak ajánlani.

Nem titkos összetételű, biztos hatású gyógyszer.

Orvosi szaklapok véleménye szerint: „Paratlanul álló honi gyártmány.”

TEJES MENYASSZONYI KEZELVEKET ELVÁLLALOK.

Csak csekély

HAVI RÉSZLETFIZETÉSRE
kaphatók!

Legujabb divatu tavaszi-gallérok és kabátok.
Kész férfi- és gyermekru hák
minden nagyságban. Kanavász, vászon és minden e szakmába vágó cikkek, valamint ingek, gallérok és lábravalók, nap- és esernyők dus választékban.

— Nagy raktár asztal- és futó-szönyegekenben. —

LÖWY ADOLF * * * * *

* * * * * **SZ.-FEHÉRVÁR.**
(Felmayer mellett.)

HIRDETÉSEK
felvételnek kiadóhivatalunkban (K i g y ó-
utca 9-ik sz. alatt) a legjutányosabb áron.